

Posvätný text tibetského budhizmu:
Šesťdesiat piesní Milarepu,
Piesne 7-8, 25-29, 31-32
Milarepa raz povedal
Shindormo, svojej patrónke:
„Ak ale máš
vzácne ľudské telo
a narodila si sa
v čase a na mieste,
kde prevláda budhizmus,
je vskutku veľmi bláznivé
nepraktikovať Dharmu.“
Milarepa takto zaspieval:
Pri nohách
Prekladateľ a Marpa
skloním sa k zemi
a spievam vám,
moji oddaní patróni.
Aké hlúpe je
hrešiť nerozvážnosťou,
keď sa čistá Dharmu
šíri všade naokolo vás.
Aké nerozumné
je stráviť život bez zmyslu,
keď vzácne ľudské telo
je výnimočným darom.
Aké absurdné je lipnúť na
mestách podobných vezeniu
a zotrávať tam.
Aké smiešne je
bojovať a hádať sa
s manželkami a príbuznými,
ktorí vás len navštívia.
Aké nezmyselné je opatrovať
sladké a nežné slová,
ktoré sú len
prázdny ozvenami v sne.
Aké hlúpe je
nevážiť si svoj život
a bojovať s nepriateľmi,
ktorí sú len krehkými kvetmi.
Aké nerozumné je v čase
umierania trápiť sa
myšlienkami na rodinu,
ktorá človeka zväzuje
ilúziou Máje.
Aké hlúpe je ukracovať
na majetku a peniazoch,
ktoré sú dlhom na úver

od iných.
Aké absurdné je
skrášľovať a pokrývať telo,
ktoré je nádobou plnou špiny.
Aké hlúpe je
namáhať jediný nerv
kvôli bohatstvu a statkom
a zabúdať na nektár
vnútorných učení!
V zástupe bláznov
by mal čistý a citlivý
praktikovať Dharmu,
ako to robím ja.
Jogín, ktorý mal
veľkú vieru v Milarepu,
prišiel s inými patrónmi,
priniesli mnohé milodary
a pýtali sa Milarepu,
„ako zvládol podstúpiť
testy svojho
obdobia skúšok
a ako sa snažil.“
Milarepa odpovedal
Šiestimi rozhodnutiami
Keď človek stratí záujem
na tomto svete,
jeho viera a túžba
po Dharme je neotrasiteľná.
Vzdať sa svojich
domácich pút je veľmi ťažké.
Iba opustením
rodnej krajiny
dokáže byť človek odolný
voči hnevu.
Je ťažké premôcť
planúce vášne
voči príbuzným
a blízkym priateľom.
Najlepší spôsob,
ako ich stlmiť,
je prerušiť všetky styky.
Človek nikdy necíti,
že je dosť bohatý;
Spokojný, mal by nosiť
proste bavlnené šaty.
Takto môže premôcť
veľa túžob a žiadostivosti.
Je ťažké vyhnúť sa
svetským lákadlám.
Zachovávaním pokory

je túžba po márnej sláve
potlačená.
Je ťažké premôcť
pýchu a sebeckosť.
Preto žite v horách,
tak ako zvieratá.
Moji drahí
a oddaní patróni!
Také je skutočné
porozumenie,
ktoré vychádza z vytrvalosti.
Želám si, aby ste vy všetci
praktikovali skutky,
ktoré sú zmysluplné
a nahromadili všetky zásluhy!
Milarepa povedal
svojej oddanej patrónke
Shindormo:
„Moja drahá patrónka,
okrem pokročilých
praktikujúcich Dharmy
bolesti zrodenia, rozkladu,
choroby a smrti
zostupujú na každého.
Je dobré premýšľať o tom
a báť sa ich, pretože
to človeku umožňuje
praktikovať Dharmu,
keď prichádza smrť.“
A potom zaspieval:
V rieke
zrodenia, rozkladu, choroby
a smrti, sme my,
svetské bytosti ponorené.
Kto dokáže utiecť
týmto bolestiam na Zemi?
Posúvame sa s prúdom.
Uprostred vln
trápenia a temnoty
prúdime ďalej a ďalej.
Zriedkakedy dokážeme
v Samsáre nájsť radosť.
Viac trápení prichádza,
keď sa im pokúšame vyhnúť.
Nasledovaním potešení
sa hriechy človeka zväčšujú.
Aby sa človek zbavil bolesti,
musí sa vyhýbať
zlým skutkom.
Keď sa priblíži smrť,

múdry vždy
 praktikuje Dharmu.
 „Neviem, ako spozorovať
 utrpenie zrodzenia“,
 povedala Shindormo,
 „prosím nauč ma,
 ako na to meditovať.“
 Ako odpoveď
 Jetsun (Ctený) zaspieval:
 Moja oddaná patrónka,
 vysvetlím ti
 utrpenie zrodzenia.
 Tulák v rovine Bardo
 (prechodový stav)
 je v Aalaya vedomí
 hnaný túžbou a nenávisťou
 a vstupuje do lona matky.
 Tam sa cíti ako ryba
 chytená v skalnej pukline,
 spiaca v krvi
 a žltej tekutine,
 uložená na výtokoch,
 napchaná v špine,
 trpí bolesťou.
 Zrodí sa zlé telo
 zo zlej karmy.
 Aj keď si pamätá
 minulé životy,
 nemôže povedať
 ani jediné slovo.
 Raz je spaľovaná teplom,
 raz mrzne v chlade,
 o deväť mesiacov sa vynorí
 z lona v mučivej bolesti,
 akoby bola vyťahovaná
 zvierajúcimi kliešťami.
 Keď je z lona vytlačená
 jej hlava,
 bolesť je taká, ako keby
 bola hodená do jamy
 s ostružinovými kríkmi.
 Maličké telo
 na matkinom lone
 cíti sa ako vrabec
 zovretý jastrabom.
 Keď z mäkkého tela dieťaťa
 čistia krv a špinu,
 bolesť je ako keby mu
 sťahovali kožu za živa.
 Keď je prestrihnutá

pupočná šnúra,
 cíti sa, ako by mu
 poškodili chrbticu.
 Keď ho zabalia do lôžka,
 cíti sa ako zviazané reťazami,
 uväznené v žalári.
 Ten, kto si neuvedomí
 pravdu o Žiadnom – vzniku,
 nikdy nedokáže uniknúť
 hrozným bolestiam zrodzenia.
 Nie je čas
 na odkladanie zbožnosti.
 Keď človek zomiera,
 najviac zo všetkého potrebuje
 božskú Dharmu.
 Mali by ste sa teda snažiť
 praktikovať Budhovo učenie.
 Shindormo požiadala znovu:
 „Prosím, porozprávaj nám
 o utrpení staroby.“
 Ako odpoveď
 Jetsun (Ctený) zaspieval:
 Počúvajte, moji dobrí patróni,
 vypočujte si utrpenia staroby.
 Je bolestivé vidieť
 telo človeka,
 ako sa stáva krehkým
 a úplne opotrebeným.
 Kto dokáže pomôcť
 necítiť zdesenie
 z hrozby starnutia?
 Keď k človeku príde staroba,
 jeho vzpriamené telo
 sa ohne,
 keď sa človek pokúša
 kráčať pevne,
 ťaťká sa proti vlastnej vôli.
 Čierne vlasy zbelejú.
 Jasnú oči sa zakalia.
 Hlava sa trasie závratmi
 a ostré uši človeka ohluchnú.
 Červené líca zblednú
 a krv vysychá.
 Nos – pilier ľudskej tváre
 sa prepadne,
 zuby – podstata ľudských
 kostí vyčnievajú.
 Strácajú kontrolu nad
 jazykom, človek sa zajakáva.
 Príchodom smrti rastie

úzkosť človeka a dlžoby.
 Človek zhromažďuje
 jedlo a priateľov
 ale nedokáže si ich udržať,
 keď sa pokúša netrpieť,
 trpí ešte viac,
 keď človek hovorí
 ľuďom pravdu,
 málokedy mu veria.
 Synovia a synovci,
 ktorých človek vychová
 a stará sa o nich, často sa
 stávajú jeho nepriateľmi.
 Človek vydáva svoje úspory
 ale nezíska žiadnu vďačnosť.
 Pokiaľ si neuvedomíte
 pravdu o Ne – rozklade,
 budete v starobe
 zažívať trápenie.
 Ten, kto v starom veku
 zanecháva Dharmu,
 mal by vedieť,
 že je zviazaný karmou.
 Je dobré praktikovať
 božskú Dharmu,
 pokiaľ ešte môžete dýchať.
 Shindormo potom povedala:
 „To, čo si nám práve povedal,
 je skutočná pravda.
 Sama som tieto veci zažila.
 Teraz nám prosím povedz
 o utrpení choroby.“
 Ako odpoveď Milarepa
 zaspieval: Drahí patróni,
 vy ktorí poznáte žiaľ
 a smútok, počúvajte
 o utrpení choroby.
 Toto krehké telo je
 odjakživa vystavené chorobe,
 takže človek trpí
 neznesiteľnou bolesťou.
 Choroba Praany (mysle),
 žlče a flegmy
 neustále napadajú
 toto krehké ľudské telo
 a spôsobujú horúčku
 krvi a tkanív.
 Orgány sú takto
 postihnuté chorobou.
 V bezpečnej a pokojnej

posteli chorý človek
necíti žiadne pohodlie
ale otáča a prehadzuje sa,
stonajúc a bedákajúc.
Kvôli karme spôsobenej
minulou podlosťou,
aj keď ho krmíte
tým najlepším jedlom,
vyvracia všetko, čo zje.
Aj keď ho uložíte
do chladu, stále sa cíti
horúci a spaľovaný.
Keď ho zabalíte
do teplých šiat,
je mu zima,
akoby bol v snehu.
Hoci sú okolo neho
príbuzní a priatelia,
nikto nedokáže zmierniť
ani zdieľať jeho bolesti,
hoci sú čarodejníci a lekári
veľmi schopní,
nedokážu pomôcť v prípade
dozrievajúcej karmy.
Ten, kto si neuvedomil
pravdu o Žiadnej – chorobe,
musí podstúpiť veľa utrpenia.
Pretože nevieme,
kedy choroba udrie,
je múdre praktikovať
Svätú Dharmu – istú
víťazku nad chorobou!
„Dúfam, že budem
(viac) praktikovať Dharmu,
keď sa priblíži smrť,“
povedala Shindormo.
„Povedz nám teraz prosím
o utrpení smrti.“
Ako odpoveď Milarepa
zaspieval: Počúvajte,
moji sklúčení patróni:
Ako bolesť splácania
nabieraných dlhov,
musí človek podstúpiť
utrpenie smrti,
strážcovia Yama (boha smrti)
človeka chytia a odvedú,
keď nadíde čas smrti.
Bohatý človek sa
nemôže vyplatiť peniazmi,

hrdina nemôže zvíťaziť
svojim mečom,
ani múdra žena to nedokáže
pomôcť lešťou.
Ani vzdelaný učenec
to nedokáže odložiť
svojou výrečnosťou.
Vtedy nešťastný
nedokáže podať žiadosť
ani statočný človek nemôže
preukázať svoju hodnotu.
Keď sa všetky Nadi
(meridiány) zbiehajú v tele,
človek je drvený akoby bol
medzi dvoma horami,
celý zrak aj vnímanie
sa zakalia.
Keď sa mnísi tradície Bon
a prútkári stanú zbytoční,
dôveryhodný lekár
sa poddáva beznádeji.
Nikto nedokáže komunikovať
so zomierajúcim človekom,
ochranné stráže
a dévy sa rozplynú v prázdne.
Aj keď sa dych ešte
úplne nezastavil,
človek môže cítiť zápach
opotrebovaného mŕtveho tela.
Ako kus uhlia
v studenom popole
človek prichádza
na pokraj smrti.
Keď zomierajú, niektorí ešte
počítajú čas hviezdy,
iní plačú, kričia a stonajú.
Niektorí myslia
na svetské statky,
niektorí na to, že ich
ťažko zarobené bohatstvo
si budú užívať iní.
Akákoľvek hlboká je jeho
láska alebo náklonnosť,
musí odísť a cestovať sám.
Jeho dobrý priateľ
a manžel(ka)
ho môžu len nechať tak.
Jeho milované telo
bude zabalené do balíku,
odnesené a hodené do vody,

spálené v plameni,
alebo jednoducho odhodené
v opustenej zemi.
Oddaní patróni, čo si
na konci môžeme ponechať?
Musíme nečinne sedieť
a nechať všetky veci odísť?
Keď sa zajtra
váš dych zastaví,
žiadne bohatstvo na Zemi
vám nedokáže pomôcť.
Prečo by teda mal byť
človek lakomý?
Milí príbuzní okolo posteľe
umierajúceho, no žiaden
z nich mu nedokáže pomôcť
ani len na chvíľu.
Vediac, že všetko
musí byť zanechané,
človek si uvedomí,
že všetka veľká láska
a pripútanie
musí byť márne,
keď nadíde konečný okamih,
pomôže len Svätá Dharmu.
mali by ste sa usilovať,
drahí patróni,
o pripravenosť zomrieť!
Buďte si istí a pripravení,
a keď nadíde čas,
nebudete mať žiaden strach
ani ľútosť.
Najskôr, keď človek
stretáva svojich príbuzných,
je šťastný a veselý,
s nadšením slúži,
zabáva a rozpráva sa s nimi.
Oni to môžu oplácať.
Nakoniec
zapríčinia hnev, žiadostivosť
a trpkosť.
Sú žriedlom ľútosťi
a nešťastia.
S týmto v mysli,
vzdávam sa zábavných
a spoločenských priateľov.
Na príbuzných a susedov
nemám žiadnu chuť.
Bohatstvo vedie najskôr
k radosti človeka,

spôsobujúc, že ostatní
ľudia závidia.

Akokoľvek veľa človek má,
nikdy necíti, že je to dost',
nikdy necíti, že je to dost'

Až kým nie je zviazaný
démonom lakomstva.

Je ťažké ho potom vynaložiť
na cnostné skutky.

Bohatstvo provokuje
nepriateľov a dráždi duchov.

Človek ťažko pracuje,
aby zhromaždil bohatstvo,
ktoré budú iní míňať.

Nakoniec človek zápasí
na život a smrť,

aby nahromadil bohatstvo

a peniaze priťahujú

nepriateľov. Preto sa

vzdávam preludov Samsáry.

Nemám žiadnu chuť,

aby som sa stal obeťou

zákerných diablov.